

Taikus judėjimas už gyvosios gamtos išsaugojimą VŠĮ „Girių inspekcija“

Kodas 306625563, Didlaukio g. 42-8, LT-08330 Vilnius, tel. +370 679 34089, el. paštas giriuinspekcija@gmail.com
LT487189900010700257

Lietuvos Respublikos Vyriausybei
Lietuvos Respublikos Vyriausybės kanceliarijai
Kopija:
Lietuvos Respublikos aplinkos ministerijai
Lietuvos Respublikos ekonomikos ir inovacijų ministerijai
Lietuvos Respublikos energetikos ministerijai
Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministerijai

**PASTABOS IR PASIŪLYMAI
DĖL DVIDEŠIMT PIRMOSIOS LIETUVOS RESPUBLIKOS VYRIAUSYBĖS
PROGRAMOS NUOSTATŲ ĮGYVENDINIMO PLANO PROJEKTO
([TAIS NR. 26-11793](#))**

2026 m. rugsėjo 6 d. GI-2026-09-06-01
Vilnius

VŠĮ „Girių inspekcija“, nepriklausoma aplinkosaugos organizacija, vykdanči viešojo intereso gynimo veiklą gyvosios gamtos, biologinės įvairovės ir miškų apsaugos srityse, teikia pastabas dėl Dvidešimt pirmosios Lietuvos Respublikos Vyriausybės programos nuostatų įgyvendinimo plano projekto. Šias pastabas teikiame atstovaudami gyvosios gamtos, miško ekosistemų, nuo jų priklausomų rūšių ir visuomenės interesui turėti sveiką, biologiškai įvairią ir atsparią aplinką.

Projektas nustato horizontalius 2026–2028 m. veiksmus, kurie vėliau bus įgyvendinami konkrečiais įstatymų, planavimo dokumentų, finansavimo priemonių ir administraciniais sprendimais. Todėl šiame etape svarbu įtvirtinti aiškius aplinkosauginius saugiklius, kad ekonomikos, energetikos, infrastruktūros, melioracijos ir administracinės naštos mažinimo priemonės neprieštarautų biologinės įvairovės, buveinių ir miškų apsaugos tikslams.

Toks poreikis pagrįstas ir naujausiais Valstybinės saugomų teritorijų tarnybos duomenimis: 2019–2024 m. iš 13 vertintų Europos Bendrijos svarbos miškų buveinių tipų 9 įvertinti kaip blogos, 2 – nepalankios, 1 – palankios, o 1 – nežinomos būklės; su miškininkyste susijusios praktikos įvardijamos tarp pagrindinių grėsmių. Rūšių būklės apibendrinime su miškininkyste susijusios praktikos nurodytos kaip didelio poveikio grėsmė 34 proc. vertintų rūšių.

Šį visuomenės lūkestį patvirtina ir reprezentatyvios visuomenės nuomonės apklausos duomenys: 2025 m. birželio 17 d. viešintoje „Vilmorus“ apklausoje 74,9 proc. respondentų pritarė, kad valstybiniuose miškuose turi būti didinamas gamtai saugoti skirtas plotas, net jei dėl to mažėtų iš miškų gaunamos valstybės biudžeto pajamos, o nepritarė tik 3,6 proc. respondentų. Toje pačioje apklausoje 76,9 proc. respondentų miškų kirtimus įvardijo kaip aktualią problemą Lietuvoje.

Palankiai vertiname projekto 11.7, 11.8, 11.9 ir 11.14 punktuose numatytą buveinių apsaugos už saugomų teritorijų ribų, gamtos atkūrimo, šlapynių renatūralizavimo, PAV procesų skaidrumo bei NVO įtraukties kryptį. Kartu projekte numatyta LEZ plėtra, supaprastintas valstybinės žemės perdavimas, biokuro pasiūlos didinimas, melioracijos sistemų rekonstrukcija ir keli horizontalūs reguliavimo mažinimo veiksmai. Šios kryptys turi būti suderintos tarpusavyje, aiškiai įtvirtinant atsargumo, alternatyvų, neintervencijos ir žalos prevencijos principus.

VŠĮ „Girių inspekcija“ prioritetu laiko brandžių ir vertingų miškų apsaugą, išplyninančių kirtimų mažinimą ir nutraukimą valstybiniuose miškuose, svarbių buveinių išsaugojimą bei pliečių įgalinimą per

sisteminę advokaciją. Žemiau pateikiami pasiūlymai nuosekliai tęsia mūsų anksčiau teiktas pastabas Miškų įstatymui, Miško kirtimų taisyklėms ir Nacionalinio miškų sektoriaus strateginio dokumento projektui.

1. Dėl LEZ ir pramonės parkų plėtros – pirmiausia naudoti jau pažeistas teritorijas, o ne miškus

Projekto 2.11 punkte numatyta išplėsti laisvųjų ekonominių zonų teritorijas, pradėti steigti ir vystyti ne mažiau kaip tris naujas LEZ ar pramonės parkus ir dalį jų transformuoti į „Žaliuosius parkus“.

LEZ ar pramonės parko „žalumas“ pagal energijos ar dekarbonizacijos rodiklius savaime nekompensuoja žalos, jeigu jo plėtrai sunaikinamas miškas ar gamtinė buveinė. Teritorijos pasirinkimas turi būti vertinamas prieš sprendimą plėsti zoną, prioritetą teikiant jau urbanizuotoms, apleistoms ar pažeistoms teritorijoms. Tai ypač svarbu miško žemei, saugomoms teritorijoms, „Natura 2000“ teritorijoms, Europos Bendrijos svarbos ir kartinėms miško buveinėms bei seniems medynams.

Siūloma formuluotė. 2.11 punktą papildyti: *„Plėtojant LEZ ir pramonės parkus prioritetas teikiamas jau urbanizuotoms, buvusioms pramoninėms, apleistoms ar kitaip pažeistoms teritorijoms. Miško žemė, saugomos teritorijos, Europos ekologinio tinklo „Natura 2000“ teritorijos, Europos Bendrijos svarbos natūralios buveinės, kartinės miško buveinės, pirmąsčiai miškai, sengirės, sengirių potencialą turintys ir kiti didelės gamtinės vertės miškai nepasirenkami, kai yra aplinkosauginiu požiūriu mažiau žalinga alternatyva. Prieš priimant sprendimą, dėl kurio būtų prarandama miško žemė ar gamtinės vertybės, atliekamas viešas teritorinių alternatyvų ir poveikio gamtai vertinimas.“*

2. Dėl supaprastinto valstybinės žemės perdavimo investicijų projektams – nustatyti išimtį miško ir gamtinėms teritorijoms

Projekto 2.12 punkte numatyta supaprastinti valstybinės žemės ir valstybės valdomų įmonių valdomos žemės perdavimą be viešo konkurso ar aukciono stambiems ir (arba) valstybei svarbiems investicijų projektams.

Valstybinė miško žemė yra ribotas viešasis išteklius. Procedūros supaprastinimas negali savaime tapti pagrindu miško žemei, saugomoms ar biologinei įvairovei svarbioms teritorijoms perduoti investicijoms. Tokiems plotams būtinas aukštesnis viešojo intereso, alternatyvų ir poveikio vertinimo standartas.

Siūloma formuluotė. 2.12 punktą papildyti: *„Supaprastinta valstybinės žemės perdavimo tvarka netaikoma valstybinei miško žemei, saugomoms teritorijoms, „Natura 2000“ teritorijoms, Europos Bendrijos svarbos natūralioms buveinėms, kartinėms miško buveinėms ir kitoms didelės gamtinės vertės teritorijoms, išskyrus įstatymų aiškiai nustatytus išimtinius atvejus, kai įrodyta viršesnio viešojo intereso būtinybė, nėra mažiau žalingos alternatyvos ir atliktos visos privalomos poveikio aplinkai bei visuomenės dalyvavimo procedūros.“*

3. Dėl biokuro pasiūlos didinimo – neleisti didinti miškų eksploatavimo ir ekologinės biomasės išvežimo

Projekto 8.17 punkte numatyta sukurti ir įgyvendinti tvarų biokuro pasiūlos didinimo modelį, įtraukiant Valstybinių miškų urėdiją, kuri užtikrintų vietinių tvarių biokuro išteklių mobilizavimą ir tiekimą centralizuotai tiekiamos šilumos gamybos sektoriui, taip pat sudaryti sąlygas efektyvesniam miško kirtimo ir medienos pramonės liekanų bei naudotos medienos panaudojimui šilumos gamybai.

Biokuro pasiūlos didinimas neturi sukurti papildomo ekonominio spaudimo didinti miško kirtimų apimtį ar intensyviau iš miško pašalinti ekologinėms funkcijoms svarbią biomasę. Kirtimo liekanos, nudžiūvę ir mirštantys medžiai bei kita negyva mediena nėra vien energetinė žaliava – jie svarbūs mikrobuvėnėms, dirvožemio maisto medžiagų apytakai, miško struktūrinei įvairovei ir daugelio rūšių išlikimui.

Ši problema jau nustatyta oficialiuose gamtos būklės vertinimuose: Valstybinės saugomų teritorijų tarnybos 2019–2024 m. rūšių būklės analizėje su miškininkyste susijusios praktikos įvardytos kaip darančios didelio poveikio grėsmę 34 proc. vertintų rūšių, o tarp dažniausiai nurodomų neigiamų veiksnių tiesiogiai minimas nudžiūvusių, mirštančių ir senų medžių nukirtimas.

Todėl biokuro politika turi būti suderinta ir su gamtos atkūrimo tikslais – miškų ekosistemose turi būti ne mažinamas, o išlaikomas ir, kur būtina, didinamas ekologiniu požiūriu svarbios stovinčios ir gulinėjos negyvos medienos kiekis. Kitaip viena valstybės politika skatintų miško biomasės „mobilizavimą“, o kita tuo pat metu siektų atkurti miškų struktūrą ir biologinę įvairovę.

Siūloma formuluotė. 8.17 punktą išdėstyti taip: *„Sukurti ir įgyvendinti tvarų biokuro pasiūlos didinimo modelį, įtraukiant Valstybinių miškų urėdiją, kuri užtikrintų vietinių tvaryų biokuro išteklių mobilizavimą ir tiekimą centralizuotai tiekiamos šilumos gamybos sektoriui, prioritetą teikiant naudotai medienai ir medienos pramonės šalutiniams produktams, o miško kirtimo liekanas naudojant tik tiek, kiek tai nepažeidžia dirvožemio, buveinių ir biologinės įvairovės apsaugos reikalavimų bei užtikrina pakankamą stovinčios ir gulinėjos negyvos medienos, nudžiūvusios, mirštančių ir senų medžių išsaugojimą. Šis modelis negali būti grindžiamas pagrindinių miško kirtimų apimtį didinimu ar ekologinėms miško funkcijoms svarbios biomasės šalinimo intensyvinimu.“*

4. Dėl Miškų įstatymo pakeitimo – saugoti ne tik „vertingiausias“ teritorijas ir nustatyti pereinamąjį moratoriumą

Projekto 11.2 punkte numatyta riboti miško kirtimus priemiesčių miškuose ir „vertingiausiose saugomose teritorijose“, taip pat „atsisakyti pridėtinės vertės nekuriančio teisinio reguliavimo“.

Formuluotė „vertingiausiose saugomose teritorijose“ neapibrėžia, kas ir kokiais kriterijais laikoma vertingiausia, todėl gali palikti silpnesnę apsaugą kitose saugomose teritorijose. Taip pat neaišku, kas būtų laikoma „pridėtinės vertės nekuriančiu“ reguliavimu – aplinkosauginiai reikalavimai gali būti klaidingai vertinami tik kaip administracinė našta. Toks vertinimas būtų ypač klaidinantis todėl, kad saugomų teritorijų, brandžių miškų ir kitų natūralių ekosistemų kuriama ekosisteminių paslaugų, klimato reguliavimo, vandens sulaikymo, biologinės įvairovės, rekreacinė ir kita ne rinkos vertė nėra visa apimtimi atspindima įprastuose ekonominiuose ar biudžeto rodikliuose. Todėl reguliavimo „pridėtinė vertė“ negali būti vertinama vien pagal tiesiogines pajamas, medienos realizaciją ar trumpalaikį ekonominį efektą. Iki naujų miškų grupių ir apsaugos režimų realaus įsigaliojimo būtina apsaugoti vertingiausius plotus nuo negrįžtamo praradimo. Ankstesnėse VŠĮ „Girių inspekcija“ pastabose tam buvo siūlomas atsargumo principu pagrįstas moratoriumas. Į apsaugos objektus būtina aiškiai įtraukti ir kertines miško buveines.

Siūloma formuluotė. 11.2 punktą išdėstyti taip: *„Pakeisti Miškų įstatymą ir nustatyti veiksmingesnį miškų grupių paskirstymą, numatyti teisingą kompensavimą privačių miškų savininkams už aplinkosauginius apribojimus, riboti ir nuosekliai mažinti plynuosius bei kitus išplyninančius kirtimus priemiesčių miškuose, saugomose ir „Natura 2000“ teritorijose, Europos Bendrijos svarbos buveinėse, gamtinę brandą pasiekusiuose ir kituose senuose vertinguose medynuose, o pirmųjų miškuose, sengirėse, sengirų potencialą turinčiuose medynuose ir kertinėse miško buveinėse nenumatyti jokių kirtimų. Įveiklinant nuosavybės teisėms atkurti nepanaudotus valstybinius miškus, užtikrinti jų gamtinių vertybių inventorizavimą ir apsaugą bei prioritetą ekologinėms ir socialinėms miško funkcijoms. Iki šių teritorijų inventorizavimo ir naujų apsaugos režimų įsigaliojimo valstybiniuose miškuose taikyti laikiną moratoriumą planiniams kirtimams jautriausiose teritorijose. Administracinis paprastinimas galimas tik nemažinant aplinkos apsaugos, biologinės įvairovės apsaugos, kontrolės, duomenų viešumo ir visuomenės dalyvavimo standartų.“*

5. Dėl ilgalaikės miškų politikos iki 2050 m. – aiškiai įtraukti aplinkosaugos NVO, bendruomenes ir pamatuojamus ekologinius tikslus

Projekto 11.3 punkte numatyta „kartu su miškų sektoriaus bendruomene ir kitais socialiniais partneriais“ suplanuoti ilgalaikės, nuoseklios ir subalansuotos miškų politikos kryptis bei priemones iki 2050 m.

Formuluotė neužtikrina, kad aplinkosaugos NVO ir vietos bendruomenės dalyvaus lygiaverčiai, o „subalansuotumas“ be aiškių ekologinių ribų gali tapti kompromisu, negerinančiu realios miškų būklės. VŠĮ „Girių inspekcija“ pastabose Nacionalinio miškų sektoriaus strateginiam dokumentui siūlė pamatuojamus griežtos apsaugos, plynujų ir išplyninančių kirtimų mažinimo, sengirės potencialo miškų, buveinių būklės ir nuolatinės miško dangos rodiklius. Aplinkosaugos koalicijos ir kitų organizacijų 2024 m. kreipimasis dėl miškų ateities taip pat ragino bent pusėje Lietuvos miškų pereiti prie gamtai draugiškos miškininkystės be išplyninančių ūkinių kirtimų.

Siūloma formuluotė. 11.3 punktą išdėstyti taip: „Kartu su aplinkosaugos nevyriausybėmis organizacijomis, vietos bendruomenėmis, mokslininkais, miškų sektoriaus bendruomene ir kitais socialiniais partneriais, užtikrinant lygiavertį ir viešą dalyvavimą, suplanuoti ilgalaikės miškų politikos kryptis ir priemones iki 2050 m. Nustatyti pamatuojamus griežtos apsaugos, plynujų ir kitų išplyninančių kirtimų mažinimo, pirmųjų miškų, sengirų, senų medynų ir buveinių apsaugos, nuolatinės miško dangos, nemedieninių miško funkcijų ir visuomenės dalyvavimo rodiklius. Ekonominiai tikslai įgyvendinami nebloginant buveinių būklės ir nedidinant žaliavinės medienos gavybos spaudimo vertingiausiems miškams.“

6. Dėl buveinių už „Natura 2000“ ribų – apsauga turi prasidėti nuo inventorizavimo, o ne tik po galutinio teisinio įforminimo

Projekto 11.7 punkte numatyta įteisinti specialų natūralių buveinių, esančių už „Natura 2000“ ar kitų saugomų teritorijų ribų, apsaugos ir atkūrimo režimą.

Ši kryptis yra labai svarbi, nes VSTT 2019–2024 m. vertinime pažymima, kad buveinių plotai ypač mažėja už „Natura 2000“ tinklo ribų. Tačiau apsauga bus pavėluota, jei nuo buveinės inventorizavimo iki galutinio teisinio režimo nustatymo joje bus galima vykdyti ją sunaikinančius kirtimus. Analogiška laikina apsauga reikalinga kartinėms miško buveinėms ir kitiems patikimai nustatytiems didelės gamtinės vertės plotams.

Siūloma formuluotė. 11.7 punktą papildyti: „Nuo natūralios buveinės, kartinės miško buveinės ar kitos didelės gamtinės vertės teritorijos inventorizavimo arba oficialaus jos vertės požymių užfiksavimo momento iki galutinio sprendimo dėl apsaugos režimo jai taikoma laikina apsauga nuo kirtimų ir kitų intervencijų, galinčių pabloginti saugomą vertę. Inventorizuotų teritorijų ribos ir statusas skelbiami viešuose geografinių duomenų sluoksniuose.“

7. Dėl Nacionalinio gamtos atkūrimo plano – natūralus atsikūrimas turi būti pirmoji alternatyva, o kirtimas – ne numatytoji priemonė

Projekto 11.8 punkte numatyta kartu su NVO, mokslininkais ir kitais socialiniais partneriais parengti Nacionalinį gamtos atkūrimo planą. Šiuo metu rengiamų priemonių projekte dalis atkūrimo veiklų grindžiamos aktyviu tvarkymu: miško buveinių struktūros ir funkcijų atkūrimo priemonės, kurios numatomas taikymo plotas yra apie 58 km², aprašyme tarp numatomų veiklų įvardijami biologinės įvairovės palaikymo kirtimai, aikštelių formavimas, medynų tankumo ir rūšinės sudėties reguliavimas; atskiroje kerpinių pušynų atkūrimo priemonėje numatomi medžių kirtimai, aikštelių formavimas, kontroliuojamas deginimas ir tikslinėse vietose organinio dirvožemio sluoksnio šalinimas. Miško masyvuose esančių pievų buveinių atkūrimo ir palaikymo priemonės numatomas taikymo plotas yra apie 138 km², o miško pelkių buveinių – apie 78 km²; abiejų priemonių aprašymuose numatytas sumedėjusios augalijos šalinimas ir biomasės išvežimas ten, kur tai būtina buveinių palankiai būklei atkurti ar palaikyti.

Aktyvios gamtotvarkos priemonės kai kurioms konkrečioms buveinėms gali būti pagrįstos, tačiau „atkūrimas“ neturi būti automatiškai tapatinamas su kirtimu ar sumedėjusios augalijos pašalinimu. Pirmiausia turi būti įvertinta neintervencinė alternatyva ir natūrali sukcesija. Ypač svarbu nepašalinti savaime susiformavusios miško ekosistemos vien todėl, kad administraciniu požiūriu siekiama atkurti ankstesnę pievos ar pelkės būklę. Prieš intervenciją būtina inventorizuoti esamas vertybes ir palyginti alternatyvių ekosistemų ekologinę naudą. Taip pat būtina mažinti procedūrines kliūtis ekologinę vertę turinčių savaime susiformavusių medynų inventorizavimui ir įregistravimui.

Siūloma formuluotė. 11.8 punktą papildyti: „Rengiant ir įgyvendinant Nacionalinį gamtos atkūrimo planą pirmiausia vertinama natūralus atsikūrimas ir neintervencinė alternatyva. Medžių kirtimas, sumedėjusios augalijos šalinimas, dirvožemio sluoksnio šalinimas ar kitos reikšmingos intervencijos taikomos tik mokslškai pagrindus, kad konkrečiu atveju jos suteiks didesnę ilgalaikę ekologinę naudą negu natūrali raida ir kad nėra mažiau žalojančios alternatyvos. Prieš tokias intervencijas atliekama esamų buveinių, rūšių, medžių senolių, savaime susiformavusių medynų ir kitų gamtinių vertybių inventorizacija bei alternatyvų vertinimas; iki vertinimo užbaigimo planuojamos negrįžtamos intervencijos sustabdomos. Peržiūrėti ir mažinami pertekliniai amžiaus, tankumo, skalsumo bei procedūriniai kriterijai, trukdantys ekologinę vertę turinčius savaime susiformavusius medynus inventorizuoti ir įregistruoti kaip mišką, kai jie faktiškai atlieka miško ekosistemos funkcijas.“

8. Dėl melioracijos sistemų rekonstrukcijos – neleisti didinti natūralių šlapynių ir pelkinių miškų sausinimo

Projekto 10.15 punkte numatyta pasirengti ir pradėti melioracijos sistemų rekonstrukciją bei skatinti savivaldybių lygmens melioracijos fondus, o 11.9 punkte tuo pat metu numatyta renatūralizuoti neišekspluotuosius durpynus.

Šios kryptys gali prieštarauti viena kitai, jeigu „rekonstrukcija“ praktiškai atkurtų ar sustiprintų sausinimą gamtinėse teritorijose. Vyriausybės plane būtina aiškiai atskirti žemės ūkio ir infrastruktūros apsaugai būtiną melioracijos priežiūrą nuo naujo ar intensyvesnio natūralių šlapynių, durpynų ir pelkinių miškų sausinimo. Hidrologinio režimo atkūrimas jau numatomas ir Nacionalinio gamtos atkūrimo plano priemonėse.

Siūloma formuluotė. 10.15 punktą papildyti: „Melioracijos sistemų rekonstrukcija negali didinti natūralių šlapynių, durpynų, pelkinių miškų, saugomų ir kitų hidrologiškai jautrių buveinių sausinimo. Prieš rekonstrukciją įvertinamas tiesioginis ir kumuliacinis poveikis hidrologiniam režimui, buveinėms ir gretimoms ekosistemoms, o gamtinėse teritorijose prioritetas teikiamas sausinimo poveikio mažinimui ir natūralaus hidrologinio režimo atkūrimui.“

9. Dėl 3 200 km elektros linijų kabeliavimo miškingose vietovėse – darbus planuoti išsaugant miško žemę ir buveines

Projekto 8.4 punkte numatyta 3 200 km 10 kV elektros oro linijų pakeisti požeminiais kabeliais miškingose vietovėse.

Kabeliavimas gali padidinti tinklo atsparumą, tačiau toks mastas reiškia reikšmingus žemės darbus miškuose. Netinkamai parinkus trasas gali būti kertami medžiai, plečiamos proskynos, pažeidžiamas dirvožemis, šaknynas ir hidrologinis režimas. Todėl projekto lygmeniu reikia nustatyti minimalios intervencijos ir alternatyvų principą.

Siūloma formuluotė. 8.4 punktą papildyti: „Kabelių trasos miškingose vietovėse pirmiausia planuojamos esamuose kelių, proskynų ir inžinerinės infrastruktūros koridoriuose, neplečiant jų daugiau, negu techniškai būtina. Vengiama saugomų teritorijų, „Natura 2000“ teritorijų, Europos Bendrijos svarbos ir kertinių miško buveinių, pirmųjų miškų, sengirių, sengirių požymių turinčių ir kitų didelės gamtinės vertės medynų. Kai poveikio išvengti neįmanoma, privalomai vertinamos trasos alternatyvos, poveikis buveinėms, dirvožemiui ir hidrologiniam režimui bei numatomas pažeistų vietų atkūrimas.“

10. Dėl administracinės naštos ir „perteklinio reguliavimo“ mažinimo – įtvirtinti bendrą aplinkosaugos apsaugos lygio nemažinimo sąlygą

Projekto 2.7 punkte numatyta mažinti administracinę naštą ir licencijavimo reikalavimus, 2.8 punkte – vengti „goldplating“, 8.11 punkte – atsisakyti perteklinių reikalavimų atsinaujinančios energetikos projektams, 11.12 punkte – mažinti reguliavimą žemės tvarkymo, teritorijų planavimo ir statybos srityse.

Šių priemonių tikslas gali būti pagrįstas, tačiau pakartotinė plati „perteklinio reguliavimo“ formuluotė sukuria riziką, kad aplinkosauginiai reikalavimai bus vertinami tik kaip administracinė kliūtis. PAV, SPAV, „Natura 2000“ reikšmingumo vertinimas, buveinių ir rūšių apsauga, visuomenės informavimas, duomenų prieinamumas ir teisė ginčyti sprendimus yra prevenciniai viešojo intereso saugikliai, o ne perteklinė biurokratija. Supaprastinimas pirmiausia turėtų būti pasiekiamas skaitmeninimu, duomenų pakartotiniu naudojimu ir institucijų koordinavimu.

Siūloma formuluotė. 2.7, 2.8, 8.11 ir 11.12 punktus papildyti bendra nuostata: „Administracinės naštos ir perteklinio reguliavimo mažinimas negali mažinti poveikio aplinkai vertinimo, strateginio pasekmių aplinkai vertinimo, „Natura 2000“ reikšmingumo vertinimo, miškų, buveinių, rūšių, vandens, dirvožemio ir kraštovaizdžio apsaugos, aplinkosauginės kontrolės, duomenų viešumo, visuomenės dalyvavimo ir teisės apskusti sprendimus standartų. Procedūros pirmiausia paprastinamos jas skaitmeninant, mažinant duomenų dubliavimą ir gerinant institucijų tarpusavio sąveiką, o ne atsisakant prevencinių aplinkosaugos saugiklių.“

Prašymai dėl pastabų įvertinimo

Prašome šias pastabas įvertinti rengiant galutinę Dvidešimt pirmosios Lietuvos Respublikos Vyriausybės programos nuostatų įgyvendinimo plano redakciją, pagal jas patikslinti atitinkamus veiksmus, o į pastabas, į kurias neatsižvelgiama, derinimo pažymoje pateikti aiškų ir motyvuotą atsakymą. Taip pat prašome užtikrinti, kad šios pastabos būtų paskelbtos TAIS prie projekto Nr. 26-11793 ir būtų matomas jų įvertinimo rezultatas.

Pažymime, kad šios pastabos teikiamos įgyvendinant visuomenės teisę dalyvauti priimant sprendimus aplinkosaugos klausimais. Orhuso konvencijos 8 straipsnyje numatyta, kad rengiant vykdomojo pobūdžio teisės aktus ir bendrojo pobūdžio privalomuosius norminius aktus, galinčius turėti reikšmingą poveikį aplinkai, turi būti skatinamas veiksmingas visuomenės dalyvavimas ir, kiek įmanoma, atsižvelgiama į jo rezultatus. Mūsų veikla taip pat atitinka Lietuvos Respublikos civilinį procesą reglamentuojančių Europos Sąjungos ir tarptautinės teisės aktų įgyvendinimo įstatymo 31³⁵ straipsnyje įtvirtintą visuomenės dalyvavimo viešojo intereso klausimais sampratą, o aplinka šiame straipsnyje aiškiai priskiriama viešojo intereso klausimams.

Pagarbiai,

VŠĮ „Girių inspekcija“

Vadovas **Mindaugas Docaitis**